

Βρυξέλλες, 22.5.2018
COM(2018) 269 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Ενεργοποίηση, σύνδεση και ενίσχυση των νέων: νέα στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία

{SWD(2018) 168 final} - {SWD(2018) 169 final}

1. Προς μια νέα στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία

Οι νέοι έχουν τη διάθεση να αποκτήσουν τον έλεγχο της ζωής τους και είναι πρόθυμοι να συνεργαστούν με άλλους ανθρώπους και να στηρίξουν τους γύρω τους. Ωστόσο, πολλοί αντιμετωπίζουν το μέλλον τους με αβεβαιότητα λόγω των τεχνολογικών αλλαγών, των δημογραφικών τάσεων, των διακρίσεων, του κοινωνικού αποκλεισμού, των ψευδών ειδήσεων και του λαϊκισμού, φαινομένων με άγνωστες ακόμη επιπτώσεις στις θέσεις εργασίας, στις δεξιότητες ή στον τρόπο λειτουργίας των δημοκρατιών μας. Η ανάγκη για ανθεκτικότητα και ικανότητα προσαρμογής στις προκλήσεις αυτές είναι μεγαλύτερη από ποτέ. Οι νέοι θα πρέπει να αποκτήσουν τις αναγκαίες δεξιότητες για να συμβάλουν σε ευημερούσες, δημοκρατικές και συνεκτικές κοινωνίες στην Ευρώπη και πέραν αυτής. Στον διασυνδεδεμένο κόσμο του σήμερα, πολλοί νέοι ανησυχούν για ζητήματα παγκόσμιου ενδιαφέροντος, όπως η κλιματική αλλαγή ή η ειρήνη και η ασφάλεια.

Παρά την οικονομική ανάκαμψη και τη μείωση της ανεργίας, εξακολουθούν να υφίστανται ανισότητες, ακόμη και μεταξύ γενεών. Για πρώτη φορά μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο υπάρχει πραγματικός κίνδυνος για τους σημερινούς νέους να βρεθούν σε χειρότερη θέση απ' ό,τι οι γονείς τους¹. Το 29 % των ατόμων ηλικίας 16-29 ετών αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού και το 11,6 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών βρίσκεται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ)², ενώ το 15,9 % των νέων αυτής της ηλικιακής ομάδας είναι άνεργοι —ποσοστό διπλάσιο από το αντίστοιχο ποσοστό για τον γενικό πληθυσμό. Ο κοινωνικοοικονομικός αποκλεισμός επιφέρει δημοκρατικό αποκλεισμό³. Οι νέοι που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση είναι εν γένει λιγότερο ενεργοί πολίτες και έχουν μικρότερη εμπιστοσύνη στους θεσμούς. Επίσης επωφελούνται λιγότερο από εμπειρίες κινητικότητας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του Erasmus+.

Η Ευρώπη δεν έχει την πολυτέλεια για απώλεια ταλέντων, κοινωνικό αποκλεισμό ή παραίτηση μεταξύ των νέων της. Οι νέοι θα πρέπει όχι μόνο να πάρουν τη ζωή τους στα χέρια τους, αλλά και να συμβάλλουν στην επίτευξη θετικών αλλαγών στην κοινωνία. Το νέο Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης αποτελεί απόδειξη της προθυμίας πολλών νέων Ευρωπαίων να σταθούν αλληλέγγυοι σε ανθρώπους και τόπους που το χρειάζονται, επιδεικνύοντας αυτή τη θεμελιώδη αξία στην οποία στηρίζεται η ευρωπαϊκή συνεργασία.

Το 2016 οι ηγέτες της ΕΕ επιβεβαίωσαν την ανάγκη για ανάληψη δράσης με σκοπό τη στήριξη της νεολαίας⁴. Στον οδικό χάρτη της Μπρατισλάβας⁵ δεσμεύτηκαν να δημιουργήσουν καλύτερες ευκαιρίες για τους νέους, φιλοδοξίες στις οποίες έκτοτε έχει δοθεί συνέχεια, για παράδειγμα στο πλαίσιο των εργασιών για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης⁶.

Για να μπορέσουν οι νέοι να αξιοποιήσουν πλήρως τα οφέλη των δράσεων της ΕΕ, οι δράσεις αυτές θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις προσδοκίες, τη δημιουργικότητα και τα ταλέντα τους. Οι νέοι, με τη σειρά τους, εμπλουτίζουν τις φιλοδοξίες της ΕΕ: η σημερινή γενιά έχει λάβει την καλύτερη εκπαίδευση σε σύγκριση με τις προηγούμενες γενιές και συγκαταλέγεται στις πλέον δημιουργικές όσον αφορά τη χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

¹ Λευκή Βίβλος για το μέλλον της Ευρώπης, Μάρτιος 2017.

² Eurostat, 2016.

³ Eurofound — τμήμα για τους ΕΑΕΚ: <https://www.eurofound.europa.eu/topic/NEETs>.

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την επένδυση στη νεολαία της Ευρώπης [COM(2016) 940].

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/media/21233/160916-bratislava-declaration-and-roadmap-el.pdf>

⁶ https://ec.europa.eu/commission/news/towards-european-education-area-2025-2017-nov-14_en

Η ΕΕ έχει δρομολογήσει ήδη από το 2002 ειδική συνεργασία όσον αφορά την πολιτική της για τη νεολαία με βάση τις αρχές της ενεργής συμμετοχής και της ισότιμης πρόσβασης στις ευκαιρίες, σε συνέργεια με άλλες πολιτικές που αφορούν τους νέους, όπως η εκπαίδευση και η απασχόληση. Η συνεργασία αυτή οδήγησε σε αλλαγές πολιτικής και νομοθετικές αλλαγές στα κράτη μέλη και συνέβαλε στην ανάπτυξη ικανοτήτων των οργανώσεων νεολαίας. Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές προκλήσεις, όπως η εξασφάλιση μεγαλύτερης συμμετοχής νέων με διαφορετικό υπόβαθρο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν λιγότερες ευκαιρίες, και η αποτελεσματικότερη προσέγγιση της βάσης της κοινωνίας.

Μέσω της συμμετοχής και της ενίσχυσης νέων γυναικών και ανδρών, η πολιτική για τη νεολαία μπορεί να συμβάλει στην επιτυχή υλοποίηση του οράματος μιας ηπείρου στην οποία οι νέοι θα είναι σε θέση να αξιοποιούν ευκαιρίες και θα συνδέονται με τις ευρωπαϊκές αξίες, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την «Ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού»⁷.

Η ανανέωση της ενωσιακής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση του παράδοξου που παρατηρείται επί του παρόντος όσον αφορά τη συμμετοχή. Οι νέοι δείχνουν ενδιαφέρον για την πολιτική⁸ και είναι κοινωνικά δραστήριοι: το 53 % των νέων συμμετέχει σε οργανωμένες δραστηριότητες, σχεδόν το ένα τρίτο είναι ενεργοί εθελοντές, ενώ άλλοι παρέχουν στήριξη για την επίτευξη κάποιου σκοπού μέσω της προβολής του στα μέσα επικοινωνίας ή με τις επιλογές τους ως καταναλωτών. Ωστόσο, τείνουν να απορρίπτουν παραδοσιακές μορφές συμμετοχής. Οι νέοι που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού υποεκπροσωπούνται σε όλα τα επίπεδα. Οι φορείς λήψης αποφάσεων πρέπει να παράσχουν σε όλους τους νέους τη δυνατότητα συμμετοχής: να εξασφαλίσουν τη διαφάνεια όσον αφορά τις δράσεις που αναλαμβάνονται προς όφελός τους, να προσεγγίσουν τους νέους και να επικοινωνήσουν μαζί τους μέσω των διαύλων που εκείνοι προτιμούν (όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης) και να προαγάγουν τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων.

Η Επιτροπή, στην ανακοίνωση που εξέδωσε τον Δεκέμβριο του 2016, δεσμεύτηκε να τονώσει τη συμμετοχή των νέων μετά το 2018⁹. Το Συμβούλιο, με τη σειρά του, ζήτησε «να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας μετά το 2018»¹⁰.

Επομένως, η Επιτροπή προτείνει μια νέα στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία, η οποία σηματοδοτεί την κοινή προσήλωση της Επιτροπής και των κρατών μελών στην εν λόγω πολιτική, με πλήρη τήρηση της αρχής της επικουρικότητας. Για την αποτελεσματικότερη εναρμόνιση της πολιτικής για τη νεολαία με τη χρηματοδότηση που παρέχεται από την ΕΕ προς στήριξη των στόχων της, η στρατηγική θα πρέπει να εφαρμοστεί έως τη λήξη του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Οι προτεραιότητές της βασίζονται σε σταθερές πηγές δεδομένων¹¹, σε εξωτερική αξιολόγηση¹², σε θέσεις που έχουν διατυπώσει ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και σε διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν το 2017 στο

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού [COM(2017) 673].

⁸ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 455.

⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την επένδυση στη νεολαία της Ευρώπης [COM(2016) 940].

¹⁰ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις στρατηγικές προοπτικές για ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας για την περίοδο μετά το 2018, Μάιος 2017.

¹¹ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 455· Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/youth/data/database>).

¹² SWD(2017) 280 και SWD(2017) 281 σχετικά με την αξιολόγηση της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία.

πλαίσιο των πρωτοβουλιών «Year of Listening» (Έτος ακρόασης)¹³ και «Ένα νέο αφήγημα για την Ευρώπη»¹⁴. Σε αυτά υπογραμμίζεται ομόφωνα ότι η συνεργασία της ΕΕ στον τομέα της νεολαίας έχει αποφέρει απτά οφέλη και επισημαίνονται οι δυνατότητές της. Η νέα στρατηγική θα βασιστεί στα επιτεύγματα της προηγούμενης και θα βελτιώσει την προσβασιμότητα, την προβολή και τον αντίκτυπό της, ώστε να διασφαλιστεί η καλύτερη συμμετοχή των νέων.

Σύνοψη των βασικών δράσεων

- Βελτίωση της **διατομεακής συνεργασίας** σε όλους τους τομείς πολιτικής, μεταξύ άλλων μέσω **συντονιστή νεολαίας της ΕΕ**, για να αποκτήσει η νεολαία λόγο στη διαμόρφωση των πολιτικών της ΕΕ
- **Παρακολούθηση** των δαπανών της ΕΕ για τη νεολαία
- Έναρξη νέου και περισσότερο συμμετοχικού διαλόγου για **τη νεολαία στην ΕΕ**, με έμφαση στους νέους με λιγότερες ευκαιρίες
- Άρση των εμποδίων και **διευκόλυνση της κινητικότητας στον τομέα του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης**
- Υλοποίηση **θεματολογίου σχετικά με τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους** ώστε να αυξηθεί η αναγνώριση της μη τυπικής μάθησης
- Ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ της πολιτικής της ΕΕ για τη νεολαία και συναφών προγραμμάτων της ΕΕ (**Erasmus+ και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης**)

2. Ενεργοποίηση. Σύνδεση. Ενίσχυση.

Η συνεργασία της ΕΕ στον τομέα της νεολαίας θα αξιοποιήσει στο έπακρο τις δυνατότητες της πολιτικής για τη νεολαία. Μπορεί να προωθήσει τη συμμετοχή των νέων στον δημοκρατικό βίο, σύμφωνα με το άρθρο 165 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ. Μπορεί επίσης να στηρίξει την κοινωνική συμμετοχή, καθώς και τη διοργάνωση κοινωνικοεκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων σχετικών με τη συμμετοχή στα κοινά (κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους), οι οποίες παρέχουν στους νέους δεξιότητες για τη ζωή τους και λειτουργούν ως γέφυρα με την κοινωνία, ιδιαίτερα για τους νέους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση.

Για τα επόμενα έτη, η στρατηγική επιδιώκει τα ακόλουθα:

- Να αποκτήσουν οι νέοι τη δυνατότητα να **αναλάβουν οι ίδιοι τον έλεγχο της ζωής τους, να αναπτύξουν την ανθεκτικότητά τους** και να εφοδιαστούν με τις δεξιότητες ζωής που χρειάζονται για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις ενός μεταβαλλόμενου κόσμου·
- Να ενθαρρύνει τους νέους να γίνουν **ενεργοί πολίτες, φορείς αλληλεγγύης και θετικής αλλαγής** για τις κοινότητες σε ολόκληρη την Ευρώπη, αντλώντας έμπνευση από τις αξίες της ΕΕ και την ευρωπαϊκή ταυτότητα·

¹³ Γνωμοδοτήσεις των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, καθώς και πορίσματα διαρθρωμένου διαλόγου, ομάδων εστίασης, διαδικτυακών διαβουλεύσεων και διάσκεψης ενδιαφερόμενων μερών. Βλ. το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2018) xxx σχετικά με τα αποτελέσματα της ανοικτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα της νεολαίας 2010-2018.

¹⁴ http://europa.eu/youth/have-your-say/new-narrative-for-europe_el

- Να συμβάλει στην πρόληψη του **κοινωνικού αποκλεισμού των νέων**.
- Να βελτιώσει τον **αντίκτυπο των αποφάσεων πολιτικής που αφορούν τους νέους** μέσω του διαλόγου και της κάλυψης των αναγκών τους σε όλους τους τομείς.

Για τον σκοπό αυτό, στο πλαίσιο της συνεργασίας όσον αφορά την πολιτική για τη νεολαία θα αναληφθούν δραστηριότητες με άξονα τρεις τομείς δράσης.

ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ: Προώθηση της συμμετοχής των νέων στον δημοκρατικό βίο

ΣΥΝΔΕΣΗ: Δημιουργία επαφών μεταξύ των νέων ανθρώπων από ολόκληρη την ΕΕ και πέραν αυτής με στόχο την προώθηση της εθελοντικής συμμετοχής, της μαθησιακής κινητικότητας, της αλληλεγγύης και της διαπολιτισμικής κατανόησης

ΕΝΙΣΧΥΣΗ: Στήριξη για την ενίσχυση της θέσης των νέων μέσω της ποιότητας, της καινοτομίας και της αναγνώρισης των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους

Η στρατηγική θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στα ακόλουθα:

Προσέγγιση όλων των νέων ανθρώπων: Η στρατηγική θα πρέπει να προσπαθήσει να βελτιώσει τις προοπτικές όλων των νέων, ανεξάρτητα από το περιβάλλον από το οποίο προέρχονται και την κοινωνική τους θέση. Το πρόγραμμα Erasmus+ για τη νεολαία διαθέτει τα εχέγγυα ώστε να προσεγγίσει άτομα με λιγότερες ευκαιρίες, τα οποία αποτελούν το 36 % των δικαιούχων του¹⁵. Ωστόσο, απαιτείται η ανάληψη περισσότερων δράσεων, προκειμένου η πολιτική της ΕΕ για τη νεολαία και το πρόγραμμα Erasmus+ να αποκτήσουν πραγματικά καθολικό χαρακτήρα.

Γέφυρες μεταξύ παγκόσμιου και τοπικού επιπέδου: Οι νέοι είναι αποφασισμένοι να αντιμετωπίσουν τις παγκόσμιες προκλήσεις, ιδίως όσον αφορά τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης. Από την άλλη πλευρά, η ενίσχυση της θέσης των νέων ξεκινά από τη βάση και εξαρτάται από τις διαφορετικές συνθήκες στις οποίες ζουν. Στο πλαίσιο της συνεργασίας της ΕΕ στον τομέα της νεολαίας θα πρέπει να εξασφαλιστεί η καλύτερη σύνδεση με φορείς χάραξης πολιτικής και επαγγελματίες σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και να ενθαρρυνθεί η ανάληψη πρωτοβουλιών από τους νέους στο επίπεδο της βάσης.

...και ο εικονικός κόσμος: Οι ψηφιακές τεχνολογίες έχουν αλλάξει ριζικά και με πολλούς τρόπους τη ζωή των νέων, και στις πολιτικές πρέπει να λάβουν υπόψη τόσο τις ευκαιρίες όσο και τις προκλήσεις, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, παρέχοντας ψηφιακές δεξιότητες στους νέους και της προάγοντας την κριτική σκέψη και τον γραμματισμό στα μέσα.

2.1. ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ

Δεδομένων των προβληματισμών σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης, τώρα είναι η ώρα να **ακούσουμε τους νέους και να τους ενισχύσουμε**, ώστε να κάνουν τα όνειρά τους πραγματικότητα.

Πολλοί θέλουν να συμμετέχουν στην πολιτική ζωή, αλλά θέλουν η γνώμη τους να μετράει. Παρότι συνήθως η συμμετοχή τους σε εκλογές ή σε πολιτικά κόμματα είναι μικρότερη σε σύγκριση με ομάδες μεγαλύτερης ηλικίας, εκδηλώνουν ενδιαφέρον για την πολιτική και εκφράζουν την πλέον θετική άποψη για την ΕΕ. Το αίσθημα του πολίτη της ΕΕ είναι ισχυρότερο μεταξύ των ατόμων που γεννήθηκαν μετά το 1980

¹⁵ Ετήσια έκθεση Erasmus+, 2016.

(73 %) σε σύγκριση με εκείνους που γεννήθηκαν πριν από το 1946 (54 %)¹⁶. Όπως επισημαίνεται στην έκθεση του 2017 για την ιθαγένεια της Ένωσης¹⁷, η συμμετοχή της νεολαίας είναι ζωτικής σημασίας ενόψει των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2019.

Η πολιτική της ΕΕ για τη νεολαία προσεγγίζει πλέον τους νέους μέσω του διαρθρωμένου διαλόγου¹⁸, στον οποίο έχουν συμμετάσχει περισσότεροι από 200 000 νέοι από το 2010. Παρότι αποτελεί επιδραστικό εργαλείο, η Επιτροπή προτίθεται να προχωρήσει ένα βήμα περαιτέρω και να τον ανανεώσει. Με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το «Νέο Αφήγημα για την Ευρώπη», θα πρέπει να **διευρύνει το εύρος του πέραν των οργανώσεων νεολαίας που δραστηριοποιούνται σε ζητήματα της ΕΕ και να απευθυνθεί σε ένα περισσότερο διαφοροποιημένο κοινό, μεταξύ άλλων σε τοπικό επίπεδο**. Θα πρέπει να επικεντρωθεί αποτελεσματικότερα στις μειονεκτούσες ομάδες, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας ως βάση τη στρατηγική για την ένταξη και την πολυμορφία¹⁹ στο πλαίσιο του Erasmus+, και αξιοποιώντας παράλληλα την εμπειρογνώσια νέων εμπειρογνομών και ερευνητών. Πέραν των αξιόλογων συνεδρίων και συναντήσεων της ΕΕ για τη νεολαία, ο διάλογος της ΕΕ για τη νεολαία θα **ενσωματώσει νέες και εναλλακτικές μορφές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένων διαδικτυακών εκστρατειών**, διαβουλεύσεων μέσω ψηφιακών πλατφορμών συνδεδεμένων με την Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας. Ο διάλογος θα συντονίζεται σε επίπεδο ΕΕ, με τη συμμετοχή νέων από όλα τα επίπεδα και τη στήριξη εθνικών ομάδων εργασίας με βελτιωμένες ρυθμίσεις παρακολούθησης. Θα πρέπει να είναι **διαφανής και ορατός** όσον αφορά τον αντίκτυπο. Για να δοθεί η δυνατότητα στους νέους να διαμορφώνουν την άποψή τους βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων και επιχειρημάτων, είναι απαραίτητη η πρόσβαση σε ποιοτικές πληροφορίες.

Η συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ θα εστιαστεί στα ακόλουθα:

- **Έναρξη νέου διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία**, ώστε νέοι με διαφορετικό υπόβαθρο να συνεισφέρουν τις απόψεις τους στις αποφάσεις πολιτικής της ΕΕ·
- **Καθιέρωση της Ευρωπαϊκής Δικτυακής Πύλης της Νεολαίας** ως ψηφιακού ενιαίου σημείου εισόδου για τη συμμετοχή των νέων στην ΕΕ·
- **Ενίσχυση της συμμετοχής των νέων** στον δημοκρατικό βίο, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε ποιοτικές πληροφορίες που επικυρώνονται από αξιόπιστες πηγές, και προώθηση της συμμετοχής σε **ευρωπαϊκές και άλλες εκλογές**·
- **Παροχή στήριξης στη «μάθηση της συμμετοχής»** και αύξηση του ενδιαφέροντος για συμμετοχικές δράσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής μέσω του προγράμματος **Erasmus+**.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να δώσουν έμφαση στα ακόλουθα:

- **Προώθηση του διαλόγου και των μηχανισμών συμμετοχής σε όλα τα επίπεδα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων**, για παράδειγμα μέσα από συμβούλια νέων, με ιδιαίτερη έμφαση σε μηχανισμούς υποβολής σχολίων και στην προσέγγιση των νέων με διαφορετικό υπόβαθρο. Σε αυτό θα μπορούσε να συμπεριλαμβάνεται η παροχή

¹⁶ Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 86, 2016.

¹⁷ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-118_el.htm

¹⁸ Ο διαρθρωμένος διάλογος αποτελεί τη διαδικασία διαβούλευσης για τη νεολαία στο πλαίσιο της στρατηγικής 2010-2018.

¹⁹ http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/inclusion-diversity-strategy_en.pdf

στήριξης στις δημόσιες αρχές για την υιοθέτηση συμμετοχικών πρακτικών, για παράδειγμα μέσω εργαλειοθηκών·

- **Ενθάρρυνση της συμμετοχής των νέων** στην κοινωνία και στα κοινά, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε οργανώσεις νεολαίας ή στον διαδικτυακό ακτιβισμό·
- **Συμβολή στην προετοιμασία των νέων για συμμετοχή**, μέσω της διοργάνωσης κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους, της δημιουργίας κοινοβουλίων για τους νέους ή προσομοιώσεων, της ανάληψης δράσεων σχετικών με την αγωγή του πολίτη και την εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας, σε συνεργασία με την επίσημη εκπαίδευση και τις δημόσιες αρχές·
- Διερεύνηση καινοτόμων και εναλλακτικών **μορφών δημοκρατικής συμμετοχής**·
- **Χρήση εργαλείων για την προώθηση του διαλόγου** σχετικά με την ΕΕ, όπως της εργαλειοθήκης που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του «Νέου Αφηγήματος για την Ευρώπη».

2.2. ΣΥΝΔΕΣΗ

Η στρατηγική για τη νεολαία θα υποστηρίξει **ευκαιρίες** προκειμένου οι νέοι να αποκομίσουν άμεσες εμπειρίες ανταλλαγών, συνεργασίας και συμμετοχής στα κοινά σε ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Το πρόγραμμα Erasmus+, το οποίο αποτελεί ένα από τα πλέον επιτυχημένα μέσα της ΕΕ, βοηθά τους νέους να διευρύνουν τους ορίζοντές τους και να δημιουργούν γέφυρες σε ολόκληρη την ήπειρο και πέραν αυτής. Από το 2014 έως το 2020 περισσότεροι από 500 000 συμμετέχοντες θα έχουν αποκτήσει εμπειρίες και δεξιότητες στο εξωτερικό, μέσω των ανταλλαγών νέων και του εθελοντισμού. Το πρόγραμμα Erasmus+ Virtual Exchanges²⁰ διευκολύνει τον διάλογο μεταξύ των νέων στην ΕΕ και στις χώρες της νότιας Μεσογείου. Οι εμπειρίες αυτές βελτιώνουν την απασχολησιμότητα και συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση των ευρωπαϊκών αξιών και στην καλλιέργεια της ανοχής²¹. Η ΕΕ θα πρέπει να **διευρύνει τους καινοτόμους τρόπους δημιουργίας επαφών μεταξύ των νέων**, αξιοποιώντας παράλληλα δοκιμασμένες μεθόδους όπως οι ανταλλαγές νέων και η συνεργασία μεταξύ οργανώσεων νεολαίας.

Οι νέοι συμμετέχουν ολοένα και περισσότερο στον εθελοντισμό²², αλλά μόλις το 8 % αυτών προσφέρουν εθελοντική εργασία στο εξωτερικό. Η ΕΕ στηρίζει τον εθελοντισμό εδώ και περισσότερα από 20 έτη. Προτείνεται πλέον η επέκταση της στήριξης αυτής, ώστε να δοθούν νέες ευκαιρίες στους νέους να εκφράσουν την αλληλεγγύη τους (όπως θέσεις εργασίας ή πρακτικής άσκησης) στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. Προκειμένου να αξιοποιηθεί **πλήρως το δυναμικό** του και να εξασφαλιστεί ότι τα εθνικά συστήματα παρέχουν τη δυνατότητα για διασυννοριακές εμπειρίες, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργαστούν για τη διαμόρφωση υποστηρικτικού πολιτικού, νομικού και διοικητικού περιβάλλοντος.

Η συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ θα εστιαστεί στα ακόλουθα:

²⁰ <https://europa.eu/youth/erasmusvirtual>

²¹ http://www.researchyouth.net/documents/ray_policybrief_2014.pdf

²² Το 31 % των νέων έχουν συμμετάσχει σε εθελοντικές δραστηριότητες τους τελευταίους 12 μήνες (αύξηση 6 μονάδων από το 2014, Ευρωβαρόμετρο 455).

- **Σύνδεση των νέων σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής**, λαμβανομένης υπόψη της πείρας που αποκομίστηκε από την πρωτοβουλία «**Ευρωπαϊκή Νεολαία Μαζί**»²³, της δημιουργίας δικτύων νέων από διαφορετικά μέρη της Ευρώπης, του προγράμματος Erasmus+ **Virtual Exchanges** και άλλων δράσεων στο πλαίσιο του Erasmus+ Νεολαία
- **Στήριξη της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης** μέσω της συνεργασίας σε θέματα πολιτικής και της ανάπτυξης κοινοτήτων, ειδικότερα μέσω της **επικαιροποίησης και της επέκτασης της σύστασης του Συμβουλίου του 2008 σχετικά με τη διασυνοριακή κινητικότητα των εθελοντών**, και περαιτέρω ενίσχυση των δυνατοτήτων της **διαδικτυακής πύλης του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης**, ώστε να προσεγγίσει τους νέους και να συμβάλει στην ανάπτυξη κοινότητας.
- **Αύξηση της συμμετοχής στη διασυνοριακή μαθησιακή κινητικότητα και αλληλεγγύη** στο πλαίσιο του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, με έμφαση στα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να δώσουν έμφαση στα ακόλουθα:

- **Ενθάρρυνση της συμμετοχής των νέων σε δράσεις αλληλεγγύης:** Προώθηση συστημάτων στήριξης και ανάπτυξη ικανοτήτων των οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα, μέσω της ενημέρωσης σχετικά με τις ευκαιρίες και της παροχής πληροφοριών για τα δικαιώματα και τα οφέλη στο πλαίσιο του εθελοντισμού ή της δραστηριοποίησης των πολιτών. Κατά την ανάπτυξη εθνικών συστημάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν συμπληρωματικότητα και συνέργειες με το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης.
- **Εξέταση και άρση των νομικών και διοικητικών φραγμών στη διασυνοριακή αλληλεγγύη:** Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντοπίσουν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι νέοι οι οποίοι επιθυμούν να συμμετέχουν σε δράσεις διασυνοριακού εθελοντισμού (από την άποψη των κοινωνικών παροχών, της ασφάλισης υγείας κ.λπ.) και να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την εξάλειψη αυτών των εμποδίων.
- **Προώθηση της αναγνώρισης των εμπειριών εθελοντισμού και επικύρωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων:** Οι δεξιότητες που αναπτύσσουν οι εθελοντές θα πρέπει να αναγνωρίζονται στην αγορά εργασίας, πέραν της εγγενούς αξίας του εθελοντισμού για την κοινωνία.

2.3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Οι κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους αποφέρουν μοναδικά οφέλη στους νέους κατά τη μετάβασή τους στην ενήλικη ζωή²⁴, καθώς τους παρέχουν ένα ασφαλές περιβάλλον στο οποίο μπορούν να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και να αποκομίσουν γνώσεις σε μη τυπικό πλαίσιο. Ως γνωστό, οι κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες εφοδιάζουν

²³ https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/european-youth-together-eacea162018_en

²⁴ Ομάδα εμπειρογνομόνων σχετικά με τη «συνεισφορά των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους και της μη τυπικής και άτυπης μάθησης στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της νεολαίας, ιδίως όσον αφορά τη μετάβαση από την εκπαίδευση στην απασχόληση». http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/contribution-youth-work-summary_en.pdf

τους νέους με βασικές ικανότητες και δεξιότητες όπως η ομαδική εργασία, οι ηγετικές και διαπολιτισμικές ικανότητες, η διαχείριση έργου, η επίλυση προβλημάτων και η κριτική σκέψη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες αποτελούν τη γέφυρα που ενώνει τους νέους με την εκπαίδευση, την κατάρτιση ή την εργασία, αποτρέποντας με τον τρόπο αυτό τον αποκλεισμό.

Προκειμένου να αξιοποιηθούν τα συγκεκριμένα οφέλη, **καθίσταται περισσότερο αναγκαίο να αναγνωριστεί** η μη τυπική μάθηση μέσω κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους, η οποία είναι ιδιαίτερα επωφέλης για τα άτομα που δεν διαθέτουν επαρκή τυπικά προσόντα και αποτελεί μέσο βελτίωσης της απασχολησιμότητας και των επιχειρηματικών δεξιοτήτων. Η αναγνώριση μπορεί να βελτιωθεί με συστηματικότερη **χρήση ποιοτικών εργαλείων**.

Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας πρέπει, από την πλευρά τους, να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και συνήθειες των νέων, καθώς και στην **τεχνολογική αλλαγή**. Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας οφείλουν να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους και να κατανοήσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι στο διαδίκτυο αλλά και να αξιοποιήσουν τις νέες ευκαιρίες που παρέχει η ψηφιακή μάθηση, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων για τους πολίτες²⁵ και το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση²⁶. Περικοπές στη χρηματοδότηση των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους έχουν σημειωθεί σε πολλά μέρη της Ευρώπης²⁷ και, ως εκ τούτου, οι επενδύσεις στον συγκεκριμένο τομέα παρουσιάζουν συχνά δυσκολίες.

Η συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ θα εστιαστεί στην υλοποίηση του θεματολογίου για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους, με σκοπό την ποιότητα, την καινοτομία και την αναγνώριση των εν λόγω δραστηριοτήτων:

- Ανάπτυξη και διάδοση πρακτικών εργαλειοθηκών για ποιοτικές κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους·
- Στήριξη δραστηριοτήτων σε επίπεδο βάσης σχετικά με την **αναγνώριση, την καινοτομία και την ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους** στο πλαίσιο του Erasmus+·
- Στήριξη της αμοιβαίας μάθησης και της συγκέντρωσης στοιχείων σχετικά με τις **ψηφιακές κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους, τις δεξιότητες των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και τη χρηματοδότηση των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους**.

²⁵ Γνωστό επίσης ως DigComp.

²⁶ COM(2018) 22 final.

²⁷ Μελέτη «Working with young people: the value of youth work in the EU», ICF-GHK, 2014, Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να δώσουν έμφαση στα ακόλουθα:

- **Ανάπτυξη ποιότητας:** Τα ποιοτικά εργαλεία και συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για την κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες ζωής των νέων και να είναι ενσωματωμένα σε μια ευρύτερη προσέγγιση όσον αφορά την ποιότητα, με στόχο την ενίσχυση των οργανώσεων.
- **Προσαρμογή στις ψηφιακές ευκαιρίες:** Η δομή, οι μέθοδοι και οι διάλογοι επικοινωνίας των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους θα πρέπει να προσαρμοστούν στον ψηφιακό κόσμο: στις εν λόγω δραστηριότητες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται η τεχνολογία και παιδαγωγικές πρακτικές με σκοπό να αυξηθεί η πρόσβαση των νέων σε ψηφιακά μέσα και να βοηθηθούν ώστε να μπορούν να τα διαχειρίζονται. Οι ψηφιακές κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες θα πρέπει να ενσωματωθούν στην κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και στα επαγγελματικά πρότυπα και πρότυπα ικανοτήτων στον εν λόγω τομέα —όπου υφίστανται.
- **Προώθηση της αναγνώρισης:** Για να υποστηριχθεί η αξία των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους που συμμετέχουν σε αυτές, θα πρέπει να αναπτυχθούν κατάλληλα και αποδεκτά εργαλεία αναγνώρισης σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης και το θεματολόγιο για την ανάπτυξη δεξιοτήτων²⁸.
- **Προσέγγιση όλων των νέων, ιδιαίτερα εκείνων με λιγότερες ευκαιρίες:** Οι κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους έχουν τη μοναδική δυνατότητα να προσεγγίζουν τα πλέον ευάλωτα άτομα και να καλύπτουν τις ατομικές ανάγκες τους.

3. Αποτελεσματική, στοχοπροσηλωμένη και κοινή εφαρμογή σε όλους τους τομείς

3.1. Διατομεακό έργο

Η κατάσταση των νέων στην Ευρώπη παρουσιάζει διαφορές και χαρακτηρίζεται από προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν σε διάφορους τομείς πολιτικής. Παρά την ύπαρξη θετικών τάσεων, όπως η μεγαλύτερη συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και η μείωση του (ακόμα υψηλού) ποσοστού ανεργίας των νέων²⁹, εξακολουθούν να υφίστανται συχνά αλληλένδετες προκλήσεις. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται το πολύ υψηλό ποσοστό ανεργίας των νέων σε ορισμένα κράτη μέλη, περιφέρειες και ομάδες, η αύξηση της φτώχειας των νέων, η επισφαλής απασχόληση, η άνιση πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση και προβλήματα υγείας.

Σ' αυτό το πλαίσιο, η καταπολέμηση της ανεργίας των νέων και των υψηλών ποσοστών των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ) αποτέλεσε προτεραιότητα της ΕΕ, υποστηριζόμενη από συγκεκριμένες πρωτοβουλίες: περισσότεροι από 3,5 εκατομμύρια νέοι επωφελήθηκαν κάθε χρόνο από τις «Εγγυήσεις για τη νεολαία» που δρομολογήθηκαν το 2013. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο από κοινού με την

²⁸ «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2020» (2015/C 417/04), Νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη» [COM(2016) 381].

²⁹ Συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την κατάσταση των νέων στην ΕΕ.

Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων επενδύουν 14,5 δισ. ευρώ απευθείας σε μέτρα για την απασχόληση των νέων από το 2014 έως το 2020. Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία και η έκθεση αξιολόγησης για την υλοποίηση του προγράμματος «Εγγυήσεις για τη νεολαία» τόνισαν την ανάγκη να δημιουργηθούν γέφυρες μεταξύ των τομέων της νεολαίας και της απασχόλησης και να καταβληθούν προσπάθειες για την αποτελεσματικότερη προσέγγιση των ατόμων ΕΕΑΚ που αντιμετωπίζουν πολλαπλά εμπόδια. Επιπλέον, το σχέδιο δράσης για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών³⁰ και η ανακοίνωση για την προστασία των παιδιών-μεταναστών³¹ αναγνώρισαν τη σημασία που έχει η υποστήριξη της ένταξης μεταναστών και προσφύγων νεαρής ηλικίας.

Δεν προέκυψαν εξίσου θετικά αποτελέσματα και από τους οκτώ τομείς δράσης³². Σύμφωνα με την αξιολόγηση, οι τομείς είχαν υπερβολικά ευρύ χαρακτήρα. Κανένα κράτος μέλος δεν τους έλαβε υπόψη όλους αυτούς τους τομείς, δεδομένου ότι δεν είχαν την ίδια σημασία σε όλα τα επίπεδα.

Η Επιτροπή προτείνει μια διττή προσέγγιση με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας:

1) Ενίσχυση της προοπτικής για τη νεολαία σε όλους τους τομείς πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ, με τους ακόλουθους τρόπους:

- **Μέριμνα ώστε οι ανησυχίες των νέων να λαμβάνονται υπόψη κατά τη χάραξη της ενωσιακής πολιτικής**, ιδίως μέσω του **συντονιστή της ΕΕ για τη νεολαία**, ο οποίος θα αποτελεί φορέα επικοινωνίας και ορατό σημείο αναφοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους νέους. Η αποστολή του συντονιστή της ΕΕ για τη νεολαία είναι να παρέχει συμβουλές σχετικά με την πολιτική για τη νεολαία στον αρμόδιο επίτροπο· να μεριμνά ώστε να διασφαλίζονται ο συντονισμός και η συνοχή, και να ενημερώνει σχετικά με την ενωσιακή δράση στον συγκεκριμένο τομέα σε στενή συνεργασία με τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, καθώς και με τα κράτη μέλη· καθώς και να γνωστοποιεί τα αποτελέσματα του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία και να παρέχει σχόλια στους νέους, μεταξύ άλλων μέσω της Ευρωπαϊκής Δικτυακής Πύλης της Νεολαίας και της πλατφόρμας της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία³³.
- Βελτίωση της **διαφάνειας όσον αφορά τη δράση της ΕΕ** για τους νέους, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των δαπανών της ΕΕ για τους νέους³⁴.

³⁰ COM(2016) 377.

³¹ COM(2017) 211 final.

³² Εκπαίδευση και κατάρτιση, απασχόληση και επιχειρηματικότητα, υγεία και ευεξία, συμμετοχή, εθελοντικές δραστηριότητες, κοινωνική ένταξη, νεολαία και ο κόσμος, δημιουργικότητα και πολιτισμός.

³³ Ο συντονιστής της ΕΕ για τη νεολαία θα είναι σύμβουλος ο οποίος θα εργάζεται στις υπηρεσίες και θα υποστηρίζεται από τη Γενική Διεύθυνση που είναι αρμόδια για την πολιτική σχετικά με τη νεολαία. Στις αρμοδιότητες του συντονιστή συγκαταλέγονται τα εξής: θα διευθύνει τον νέο διάλογο της ΕΕ για τη νεολαία από την πλευρά της Επιτροπής, θα επεξεργάζεται τις απόψεις των νέων και τα αποτελέσματα του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία, προκειμένου να τα διαβιβάζει στις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής, καθώς και στους αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη. Ο συντονιστής θα λειτουργεί επίσης ως πρώτο σημείο επαφής για τους νέους και τους εκπροσώπους τους και θα κατευθύνει τις δράσεις ενημέρωσης και επικοινωνίας που προορίζονται για τους νέους, σε συνεργασία με άλλες σχετικές υπηρεσίες της Επιτροπής.

³⁴ Η παρακολούθηση θα αφορά τη χρηματοδότηση που προορίζεται για μεμονωμένα άτομα, μεταξύ άλλων με τη χρήση εκτιμήσεων, ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία πρόσθετου διοικητικού φόρτου ως προς την υποβολή εκθέσεων και τη συλλογή δεδομένων, κυρίως για προγράμματα, όπως το γνωστό προς το παρόν ως Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, το πρόγραμμα «Απασχόληση και Κοινωνική Καινοτομία», το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», το πρόγραμμα «Η Ευρώπη για τους πολίτες», το πρόγραμμα «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια», το πρόγραμμα της ΕΕ για την υγεία, το

- Προώθηση **συμμετοχικών μοντέλων χάραξης πολιτικής** με τη συμμετοχή νέων, όπως τα **Youth Policy Labs (εργαστήρια πολιτικής για τη νεολαία)**³⁵.
- **Στήριξη των κρατών μελών για την ανάπτυξη πολιτικών για τους νέους**, μέσω της συγκέντρωσης τεκμηριωμένων στοιχείων, της αμοιβαίας μάθησης και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών, καθώς και νέων εργαλείων, όπως οι αξιολογήσεις από ομοτίμους και η παροχή συμβουλών από ομοτίμους.
- Συνεισφορά με μέσα συνεργασίας για τη νεολαία, όπως είναι η αμοιβαία μάθηση, τα τεκμηριωμένα στοιχεία, ο συντονιστής ή ο διάλογος, σε **διατομεακές πρωτοβουλίες** για τη νεολαία, όπως οι Εγγυήσεις για τη νεολαία, το ευρωπαϊκό δίκτυο θέσεων μαθητείας³⁶ και η έκκληση του Tartu για έναν υγιή τρόπο ζωής³⁷.

2) Ακριβέστερη εστίαση της στρατηγικής: Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να εστιαστούν σε στοχευμένες δράσεις που ενσωματώνουν τις προτεραιότητες της ΕΕ στο εθνικό πλαίσιο και οι οποίες θα καθοριστούν στα **εθνικά σχέδια δράσης**.

Τα εν λόγω σχέδια δράσης θα πρέπει να βασιστούν στη διατομεακή συνεργασία μεταξύ του τομέα της νεολαίας και άλλων τομέων πολιτικής και να αξιοποιήσουν υφιστάμενους μηχανισμούς διακυβέρνησης, για παράδειγμα στο πλαίσιο της υλοποίησης του εθνικού προγράμματος εγγυήσεων για τη νεολαία.

Θα πρέπει να διασφαλίσουν ισχυρούς δεσμούς μεταξύ των **δραστηριοτήτων διακρατικής συνεργασίας**³⁸ των εθνικών υπηρεσιών που υλοποιούν το πρόγραμμα Erasmus+ και των τομέων που προσδιορίζονται στα εθνικά σχέδια δράσης προκειμένου να ενισχυθεί η συνοχή μεταξύ της εφαρμογής της πολιτικής και της υλοποίησης του προγράμματος.

Θα πρέπει να ενισχυθεί η **διατομεακή συνεργασία σε όλα τα επίπεδα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων** προκειμένου να επιτευχθούν συνέργειες, συμπληρωματικότητα μεταξύ των δράσεων και μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους νέους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να αναλάβουν κοινές πρωτοβουλίες, για παράδειγμα στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στον ψηφιακό τομέα, στον αθλητισμό, στη βιωσιμότητα και στη διεθνή συνεργασία, αξιοποιώντας πλήρως τις δυνατότητες της ενωσιακής χρηματοδότησης.

Κατά τη διάρκεια του «Year of Listening 2017», τα ενδιαφερόμενα μέρη ανέφεραν τις ακόλουθες προκλήσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ως τομείς για την ανάληψη δράσεων ενσωμάτωσης: εκπαίδευση — κατάρτιση· απασχόληση — επιχειρηματικότητα· υγεία, συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής υγείας· φτώχεια — κοινωνικός αποκλεισμός· ένταξη των νέων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών³⁹· διαδίκτυο — γραμματισμός στα μέσα· βιωσιμότητα — κλιματική αλλαγή.

«Erasmus για Νέους Επιχειρηματίες» (COSME), η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, το καθεστώς για τους γεωργούς νεαρής ηλικίας (Κοινή Γεωργική Πολιτική), το Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας, και ο Ευρωπαϊκός μηχανισμός γειτονίας και εταιρικής σχέσης.

³⁵ Το πρώτο Youth Policy Lab πραγματοποιήθηκε το 2017 με τη συμμετοχή τριών γειτονικών χωρών: <https://blogs.ec.europa.eu/eupolicylab/>

³⁶ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=el>

³⁷ https://ec.europa.eu/sport/news/20170922-ewos-navracsics-health-call-tartu_fr

³⁸ Δραστηριότητες που διοργανώνονται από τις εθνικές υπηρεσίες του Erasmus+.

³⁹ Οι νέοι που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό και οι αυτόχθονες με γονείς που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό αποτελούσαν το 20 % των ατόμων ηλικίας 15-29 ετών στην ΕΕ το 2014, και το ποσοστό αυτό προβλέπεται να αυξηθεί ταχύτατα λόγω των εισροών μεταναστών από την αρχή της δεκαετίας του 2000.

3.2. Πολυεπίπεδη και συμμετοχική διακυβέρνηση

Η διακυβέρνηση θα βελτιωθεί με τις ακόλουθες δράσεις:

Χάραξη και παρακολούθηση πολιτικής βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων: Η αποτελεσματική εφαρμογή βασίζεται σε ισχυρά τεκμηριωμένα στοιχεία. Ο **πίνακας δεικτών για τη νεολαία** έχει αποδειχθεί αξιόλογο εργαλείο για την παρακολούθηση των τάσεων όσον αφορά την κατάσταση της νεολαίας. Στο πλαίσιο της ενωσιακής συνεργασίας θα πρέπει επιπλέον να διερευνηθεί η δυνατότητα χρήσης **δεικτών πολιτικής** που θα παρακολουθούν την εφαρμογή της στρατηγικής⁴⁰. Το 2019 θα διεξαχθεί επισκόπηση της πολιτικής που διέπει τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ ερευνητικά έργα προκειμένου να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα για τον εν λόγω τομέα.

Εστίαση και ευελιξία: Η στρατηγική θα εστιαστεί σε κοινές ενωσιακές προτεραιότητες για τη νεολαία σε όλα τα κράτη μέλη, ενώ θα παρέχει επίσης ευελιξία όσον αφορά την ανάληψη δράσεων ενσωμάτωσης για την προσαρμογή των προτεραιοτήτων της ΕΕ στις εθνικές συνθήκες. Το Συμβούλιο αναμένεται να καθορίσει τριετή **προγράμματα εργασίας της ΕΕ** με την Επιτροπή.

Συμμετοχική διακυβέρνηση: Μια νέα **πλατφόρμα** θα δώσει στα ενδιαφερόμενα μέρη μεγαλύτερο ρόλο όσον αφορά τον συντονισμό της εφαρμογής της στρατηγικής, με την παροχή ευκαιριών για ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με δραστηριότητες και αποτελέσματα. Η Επιτροπή θα διοργανώσει ειδικές συνεδριάσεις για εκπροσώπους των οργανώσεων νεολαίας, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κοινωνικών εταίρων.

Εξορθολογισμένη υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση: Η Επιτροπή θα υποβάλλει σε τριετή βάση εκθέσεις υλοποίησης, στηριζόμενη σε πληροφορίες που λαμβάνει από τα κράτη μέλη, το Youth Wiki⁴¹ και ορισμένους δείκτες. Σε αυτές θα περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των προγραμμάτων της ΕΕ για την επίτευξη των στόχων πολιτικής. Η Επιτροπή θα προβεί σε ενδιάμεση αξιολόγηση το 2023 και, ενδεχομένως, σε επανεξέταση το 2024. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να πράξουν το ίδιο.

Αμοιβαία μάθηση και διάδοση: Οι ομάδες εμπειρογνομόνων θα εξακολουθήσουν να αναπτύσσουν πολιτικές κατευθύνσεις και πρακτικά εργαλεία και να ανταλλάσσουν ορθές πρακτικές· η στρατηγική θα παράσχει νέα εργαλεία αμοιβαίας μάθησης, όπως οι αξιολογήσεις από ομοτίμους και η παροχή συμβουλών από ομοτίμους. Θα επιδιώξει να εφαρμόσει συστηματικότερη προσέγγιση όσον αφορά την ποιοτική πληροφόρηση για τη νεολαία, την προσέγγιση και τη διάδοση, αξιοποιώντας τα υφιστάμενα δίκτυά της.

Κινητοποίηση προγραμμάτων και ταμείων της ΕΕ: Η στρατηγική θα προωθήσει την αποτελεσματική χρήση προγραμμάτων και ταμείων της ΕΕ, όπως το Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», συμπεριλαμβανομένων των δράσεων Marie Skłodowska-Curie, του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη», και των διάδοχων προγραμμάτων τους. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να διερευνήσουν συνέργειες μεταξύ χρηματοδοτικών πηγών σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

⁴⁰ Η πρόταση περιλαμβάνεται στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με τα αποτελέσματα της ανοικτής μεθόδου συντονισμού.

⁴¹ <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/youthwiki>

Συμπεράσματα και επόμενα βήματα

Οι νέοι έχουν θεμιτές φιλοδοξίες για το μέλλον τους στην Ευρώπη. Η Ευρώπη, με τη σειρά της, πρέπει να τους προσφέρει καλύτερες ευκαιρίες ζωής και να αντιμετωπίσει τις ανησυχίες τους.

Η στρατηγική θα ενισχύσει τον δεσμό μεταξύ της ΕΕ και των νέων μέσω ψηφιακών μορφών διαλόγου χωρίς αποκλεισμούς, θα αποφέρει ουσιαστικά αποτελέσματα μέσω εστιασμένων προτεραιοτήτων και δράσεων, και θα εξασφαλίσει αποτελεσματικότερη δομή ώστε να είναι δυνατή η καταγραφή και η μετάδοση των ιδεών των νέων και η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις δράσεις που αναλαμβάνονται προς όφελός τους.

Όλα τα ανωτέρω θα υποστηριχθούν με την ισχυρότερη σύνδεση με τα ταμεία της ΕΕ. Η στρατηγική για τους νέους θα επιδιώξει επίσης την ανάληψη περισσότερων ευθυνών εκ μέρους των ενδιαφερόμενων μερών, μέσω της ενισχυμένης συμμετοχής των νέων, καθώς και μέσω νέων πλατφορμών σε επίπεδο ΕΕ και πέραν αυτής. Ο ευέλικτος καθορισμός προτεραιοτήτων και η ευέλικτη υλοποίησή τους σε επίπεδο ΕΕ θα τις καταστήσει περισσότερο συναφείς με τις τοπικές συνθήκες, ενώ παράλληλα θα γίνονται σεβαστές οι αρμοδιότητες κάθε επιπέδου διακυβέρνησης, και με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει την προτεινόμενη στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία για την περίοδο 2019-2027, η οποία βασίζεται μεταξύ άλλων στους στόχους για τη νεολαία⁴² που προτάθηκαν κατά τη διάσκεψη της ΕΕ σχετικά με τη νεολαία, τον Απρίλιο του 2018.

Το Συμβούλιο καλείται επίσης να εγκρίνει πρόγραμμα εργασίας για την περίοδο 2019-2021, λαμβάνοντας υπόψη τα μέτρα που προτείνονται στην παρούσα ανακοίνωση και αναλύονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με τα αποτελέσματα της ανοικτής μεθόδου συντονισμού.

⁴² <http://www.youthgoals.eu/>